

Ansvarsförsäkring för tekniska konsulter

Detta villkor är numrerat efter ett system som lämnar utrymme för anpassningar till försäkrad verksamhet och vald försäkringsomfattning. Detta medför att numreringen inte alltid är löpande. Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet. Asterisk (*) i villkorstext anger att ordet finns förklarat under avsnitt Z. Definitioner.

Innehåll

C11 Ansvarsförsäkring för tekniska konsulter	1
01 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet	
02 När försäkringen gäller	
03 Var försäkringen gäller	
11 Vad försäkringen gäller för	
12 Vad försäkringen inte gäller för	
42 Självrisk	
43 Skadeersättningsregler	
Q Säkerhetsföreskrifter	5
R När skada inträffat	6
X Allmänna undantag	8
01 Grov vårdslöshet och uppsåt	
02 Krig	
03 Atomkärnprocess	
Y Allmänna avtalsbestämmelser	9
01 Försäkringstiden och förnyelse av försäkringen	
02 Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden	
03 Premiebetalning och uppgifter för förnyad försäkring	
04 Rätt till premieåterbetalning när försäkringen upphör i förtid	
05 Upplysningsplikt och riskökning	
06 Återkrav	
10 Personuppgiftslagen (1998:204)	
11 Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR)	
12 Dubbelförsäkring	
13 Force majeure	
14 Preskription	
15 Lagar	
Z Definitioner	13

C11. Ansvarsförsäkring för tekniska konsulter

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser uteslutande rådgivande verksamhet av det slag som anges i försäkringsbrevet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och samtliga medförsäkrade.

Anmärkning

Med rådgivande verksamhet avses enbart utförande av beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som upptäcks under den tid försäkringen är i kraft.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid skada som inträffar inom Norden och som avser där befintlig verksamhet, byggnad, anläggning eller annat objekt.

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Konsultansvar

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt ren förmögenhetsskada* enligt Allmänna Bestämmelser för Konsultuppdrag inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet (ABK) och enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler men gäller inte för ersättningskyldighet, enligt åtagande därutöver.

11.3 Ansvar enligt personuppgiftslagen

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade kan bli skyldig att betala enligt 48 § personuppgiftslagen (1998:204).

11.20 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk* åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångskostnader eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan samt att
- betala inom försäkringsbeloppet det skadestånd som överstiger avtalad självrisk som den försäkrade är skyldig att utge enligt ABK och i övrigt gällande skadeståndsrätt.

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Försäkrade, delägare, konsultgruppvaktal

Försäkringen gäller inte för

- skada som tillfogas delägare i den försäkrade rörelsen
- skada som vid konsultgruppvaktal orsakas av annan än den försäkrade.

12.2 Utfästelse och garanti

Försäkringen gäller inte för skada i den mån skadeståndskravet endast kan grundas på uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

12.3 Estetisk skada

Försäkringen gäller inte för skada som består i att objekt eller del därav ifråga om utformning, material m m erhållit ett ur utseendesynpunkt inte tilltalande utförande.

12.4 Försening

Försäkringen gäller inte för skada som är en följd av att uppdrag eller del därav inte redovisats i rätt tid.

12.5 Böter, viten, rättegångskostnader i brottmål

Försäkringen gäller inte för böter, viten, byggnadsavgift eller annan liknande påföljd och inte heller för rättegångskostnader i samband med brottmål eller talan angående annan påföljd.

12.6 Hävt avtal

Försäkringen gäller inte för skada som är en följd av att avtal mellan den försäkrade och uppdragsgivaren hävs.

12.7 Utförande och leverans

Försäkringen gäller inte för sådant ansvar som kan åläggas den försäkrade till följd av installation, entreprenad eller ingrepp i byggnad eller anläggning eller leverans av material. Försäkringen gäller inte heller för skada som uppkommer vid mätning, markering, trädfällning, borring, sprängning, grävning eller liknande åtgärd, även om åtagandet har samband med den rådgivande verksamheten.

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommer vid befattning med eller fysiska ingrepp i anläggning såsom provning, tester, igångkörning, intrimning eller felsökning.

12.8 Risktagande

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom handlande eller underlåtenhet som med hänsyn till omständigheterna inneburit en betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att vare sig den försäkrade, dess företagsledning eller arbetsledning har varit medveten eller bort vara medveten om skaderisken.

Med den försäkrade likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

12.9 Avhjälpande

Försäkringen gäller inte för kostnader som har samband med avhjälpande av fel i handlingar.

12.10 Fastighetsvärdering

Försäkringen gäller inte för sådant ansvar som kan åläggas den försäkrade till följd av fastighetsvärdering, såvida detta inte finns särskilt angivet i försäkringsbrevet som försäkrad verksamhet.

12.30 Annan försäkring och arbetsskada

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning kan lämnas genom annan försäkring.

Försäkringen gäller inte för arbetsskada* och inte heller för skada som kan ersättas genom socialförsäkring, annan gällande försäkring, annan ersättningsform eller som tjänsteförmån.

Detta undantag tillämpas inte om lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

42. Självrisk

Självrisken* är lägst den som anges i försäkringsbrevet.

Självrisk som uttrycks i prisbasbelopp avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Varje fel eller försummelse i ritningar, beskrivningar, beräkningar, råd eller anvisningar anses härvid som en skada.

Flera skador anses som en skada om de härrör från ett och samma fel eller en och samma försummelse i ritningar, beskrivningar, beräkningar, råd eller anvisningar.

43. Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt C11.11.20
  - räddningskostnader enligt C11.43.2
- med avdrag för självrisk* enligt C11.42.

43.1 Högsta ersättning

För samtliga skador till följd av ett uppdrag är bolagets ersättningsskyldighet begränsad till det i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet.

För skador som uppkommer till följd av flera uppdrag och som upptäcks under ett och samma försäkringsår är bolagets ersättningsskyldighet dessutom begränsad till högst 3 gånger det i försäkringsbrevet angivna beloppet.

Dessa begränsningar gäller även om skadeståndsanspråk ställs mot flera försäkrade, som omfattas av samma försäkringsavtal.

43.2 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

43.3 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt avsnitt R.

43.4 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

Q. Säkerhetsföreskrifter

02.1 Den försäkrade ska iaktta

- de föreskrifter som anges i försäkringsbrevet
- att dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar i rimlig omfattning förvaras och på bolagets begäran uppvisas när det kan vara av betydelse för att kunna fastställa om skadeståndsskyldighet föreligger.

02.20 Påföljd vid åsidosättande av föreskrift

Har den försäkrade inte iakttagit sina skyldigheter enligt föreskrifterna i Q.02.1 och har detta varit till väsentligt men i utredning av skadestandsfrågan, görs ett avdrag med 20 % av annars utgående ersättning, dock med lägst 50 % av prisbasbeloppet* och högst 10 prisbasbelopp.

R. När skada inträffat

02.1 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

02.2 Preklusion -skadeståndskrav

Skadeståndskrav ska vidarebefordras till bolaget snarast efter det att den försäkrade erhållit det. Om den försäkrade underlåter att framställa skadeståndskravet till bolaget senast 6 månader från det att han fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning lämnas inte någon ersättning.

02.3 Uppgörelse i godo

Om bolaget så begär är den försäkrade skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande. Den försäkrade har dock inte rätt att utan bolagets tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller utbetala ersättning. Den försäkrade är även skyldig att förhindra att den försäkrade ådöms skadeståndsskyldighet genom tredskodom.

Iakttar den försäkrade inte av bolaget lämnade föreskrifter är bolaget fritt från ansvarighet om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Har bolaget förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd är bolaget fritt från skyldighet att ersätta därefter uppkommen kostnad och att företa ytterligare utredning.

02.4 Räddningsplikt

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat.

Den försäkrade ska vidare medverka till att i förekommande fall återkravsrätten mot tredje man bevaras.

Med försäkrad likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

02.5 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte uppfyller sin räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för bolaget är bolaget berättigat till skäligt avdrag på ersättningsbelopp som annars bort utgå eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

02.6 Bedrägliga uppgifter

Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning kan ersättningen bortfalla eller begränsas.

02.7 Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polis- eller annan myndighet, eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta bolaget härom. Bolaget äger rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

02.8 Utredning

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar, som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

X. Allmänna undantag

01. Grov vårdslöshet och uppsåt

Bolaget är inte ansvarigt gentemot den försäkrade för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

Med försäkrad likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

02. Krig

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp.

03. Atomkärnprocess

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess, t ex kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall, inklusive radonstrålning.

Y. Allmänna avtalsbestämmelser

01. Försäkringstiden och förnyelse av försäkringen

Försäkringstiden räknas från kl 00.00 begynnelse dagen och är 1 år om inte annat anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden dock först från den tidpunkt då försäkringsavtalet ingås.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen genom att försäkringstagaren betalar den premie som bolaget genom utsänd avi underrättar honom om. Om högre premie eller ändrade villkor ska gälla för den nya försäkringen ska bolaget meddela detta senast då premieavin sänds ut.

Har bolaget anledning att inte förnya försäkringen ska försäkringstagaren underrättas om detta senast 1 månad före försäkringstidens slut. Skickas meddelandet senare förlängs försäkringen med lika många dagar som meddelandet är försenat.

02. Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden

02.1 Bolaget har rätt att vid dröjsmål med premiebetalningen säga upp försäkringen att upphöra

- 3 dagar efter uppsägningen vid första premieperioden (nyteckning)
- 7 dagar efter uppsägningen vid senare premieperiod.

02.2 Bolaget har rätt att säga upp försäkringen före försäkringstidens utgång

- om försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget
- när de förhållanden som ligger till grund för försäkringen ändras på ett sätt som bolaget inte kan antas ha tagit i beräkning och som medför att risken för skada ökar.

02.5 Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort.

02.10 Förändring av avtal vid terroristattack

Bolagets återförsäkring kan med anledning av skada orsakad av terrorism komma att förändras. Bolaget äger därför rätt att helt exkludera eller förändra sitt åtagande enligt detta avtal med anledning av skada orsakad av terrorism 7 dagar efter det att meddelande härom avsänts till försäkringstagaren.

03. Premiebetaling och uppgifter för förnyad försäkring

03.1 Första premie

Premien ska betalas i förskott. Bolagets ansvarighet inträder vid försäkringstidens början, även om premien ännu inte har betalats. Detta gäller endast under förutsättning att premien betalas inom 14 dagar efter det att bolaget skickat ut premieavin.

Betalas inte premien inom 14 dagar efter utsändningen av avi föreligger dröjsmål med premiebetaling. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp inträder bolagets ansvarighet först dagen efter betalningen.

03.2 Förnyad försäkring

03.2.1 Uppgifter för förnyad försäkring

För beräkning av premie för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren på anfordran utan dröjsmål lämna uppgift om

- årslönekostnaden*
- årsomsättningen*.

03.2.2 Förnyelsepremie

Premien för förnyad försäkring ska betalas senast på dess begynnelse dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 1 månad efter det att bolaget skickat ut premieavin.

Försäkringen förnyas under förutsättning att premien betalas inom här föreskriven tid.

Försäkringen förnyas även om premien betalas senare än inom föreskriven tid, dock endast under förutsättning att betalning sker innan försäkringen sagts upp. Bolagets ansvarighet inträder i detta fall först dagen efter betalningen.

03.3 Tilläggspremie under försäkringstiden

Om tilläggspremien i sin helhet är föranledd av att försäkringen utökats, gäller för tilläggspremien vad som sagts om första premien (se Y.03.1).

Om tilläggspremien i övriga fall inte betalas inom 14 dagar efter det att bolaget skickat ut premieavin, begränsas bolagets ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie.

03.4 Särskilda regler vid kontobetaling

Utöver vad som anges i Y.03.1 - Y.03.3 gäller bestämmelserna i kontoavtalet (autogiroavtalet).

Om kontot upphör att gälla av annan anledning än utebliven betalning aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna i Y.03.1 - Y.03.3.

Om kontot upphör att gälla på grund av bristande betalning har bolaget rätt att säga upp försäkringen enligt Y.02.1.

03.5 Särskilda regler vid annan delårsbetalning än konto

Premie för senare premieperiod (månads-, kvartals- eller halvårsbetalning) ska betalas senast på periodens första dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 1 månad efter det att bolaget skickat ut premieavin.

Betalas inte premien i rätt tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen och bolagets ansvarighet upphör, d v s bolaget ansvarar inte längre för försäkringsfall. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, återinträder bolagets ansvarighet först dagen efter betalningen.

04. Rätt till premieåterbetalning när försäkringen upphör i förtid

Om försäkringen efter försäkringstagarens uppsägning upphör att gälla ska bolaget återbetala det belopp som svarar mot den reduktion av premien som skulle ha gjorts om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden.

Om försäkringen efter bolagets uppsägning upphör att gälla återbetalar bolaget oförbrukad del av premien.

Om försäkrad egendom skadats är den premie som belöper på ett försäkringsbelopp motsvarande skadeersättningen förbrukad.

05. Upplyningsplikt och riskökning

05.1 Felaktiga eller ofullständiga uppgifter

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter som lämnades då försäkringen tecknades eller förnyades. Den som vill teckna, utvidga eller förnya en försäkring ska lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas.

Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga upplysningar och även utan förfrågan från bolaget ska försäkringstagaren lämna uppgifter som är av uppenbar betydelse för riskbedömningen. Om bolaget begär upplysningar enligt meningen ovan under försäkringstiden* ska försäkringstagaren lämna sådana.

Om en försäkringstagare inser att bolaget tidigare har fått oriktiga uppgifter eller ofullständiga uppgifter ska försäkringstagaren utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter, som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga, och har detta medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor, begränsas bolagets ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt. Om bolaget med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning om skada inträffar.

05.2 Ändrade förhållanden

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen och medför ändringen ökad risk för skada ska försäkringstagaren meddela detta till bolaget. Skulle ändringen ha medfört högre premie eller ändrade villkor och har försäkringstagaren utan skäligen anledning underlåtit att meddela bolaget ändringen begränsas ansvarigheten på samma sätt som anges i Y.05.1.

06. Återkrav

I den mån bolaget har betalat ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

Återkrav mot privatperson får framställas endast om

- denne vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet, eller
- skadan har samband med dennes förvärvsarbete.

10. Personuppgiftslagen (1998:204)

Bolaget behandlar sådana personuppgifter som är nödvändiga för att fullgöra bolagets åtaganden enligt denna försäkring. Uppgifterna kan lämnas ut till andra bolag som bolaget samarbetar med.

Uppgifterna används bl a för att teckna och administrera avtal och fullgöra avtal och rättsliga skyldigheter. Uppgifterna används också för att ge en helhetsbild av försäkring och sparande inom Brunskogs försäkringsbolag och som underlag för att informera om och erbjuda bolagets olika tjänster samt för att ge god service i övrigt.

Huvudansvarig för behandlingen av personuppgifter är bolaget.

11. Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR)

Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är Försäkringsförbundet.

12. Dubbelförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i denna förbehåll vid dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för båda försäkringarna. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i försäkringsavtalslagen.

13. Force majeure

Bolaget är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller iståndsättande av skadad egendom fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

14. Preskription

Den som inte är nöjd med bolagets beslut om ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot bolaget inom 3 år från det han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom 10 år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Om anspråk har framställts till bolaget inom denna tid är fristen dock 6 månader efter det att bolaget har förklarat att det tagit slutlig ställning till anspråket eller, om bolaget skriftligen förelagt en försäkrad att väcka talan, är denna frist minst 6 månader från det att den försäkrade fick del av föreläggandet.

15. Lagar

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen.

Tvist angående tolkningen eller tillämpningen av detta försäkringsavtal eller frågor med anknytning till avtalsförhållandet ska avgöras enligt svensk lag i svensk domstol.

Z. Definitioner

Arbetskada

Med arbetskada avses skada som drabbar arbetstagare hos försäkringstagaren till följd av olycksfall i eller under färd till och från arbetet eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp avses här det belopp som fastställs enligt lag (1962:381) om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan upptäcktes.

Ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada menas ekonomisk skada som uppstår utan samband med person- eller sakskada.

Självrisk

Härmed avses det skadebelopp som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren själv får svara för.

Årslönekostnad

Med årslönekostnad avses för

- **aktiebolag och ekonomisk förening** - bruttolöner samt avgiftspliktiga förmåner (bil, kost, bostad m m) minskat med kostnadsavdrag för samtliga arbetstagare, d v s summan (årslönesumman) för senaste kalenderår av de månatliga redovisningarna i Skatteverkets blankett för Skattedeclaration under rubriken "Arbetsgivaravgifter och avdragen skatt att deklarerera för - Bruttolön, förmåner och kostnadsavdrag".
- **annat företag och enskild näringsidkare** - lönekostnaden enligt ovan samt det belopp (lön, arvode etc) som varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) för samma tid, som avses enligt ovan, tar ut ur rörelsen.

Årsomsättning

Med årsomsättning förstås försäljningssumman exklusive mervärdesskatt enligt årsredovisningen för senaste räkenskapsåret.